

Vision för Lunds universitets etablering i Science Village

Följande är institutionen för Astronomi och teoretisk fysiks vision för Lunds universitets etablering i Science Village vid MAXIV och ESS. Visionen har ställts samman av en grupp bestående av prefekt Anders Irbäck, bitr prefekt Johan Rathsman, Leif Lönnblad, och Melvyn Davies på uppdrag av institutionens styrelse.

En etablering av Lunds universitet i Science Village har en hög potential att utveckla inte bara de forskningsverksamheter som är beroende av MAXIV och ESS, utan även universitetet som sådant. Den stora utmaningen är att åstadkomma detta utan att ytterligare splittra det väl sammanhållna campus som är universitetets signum. Vi anser det därför vara viktigt att Lunds universitet har en övergripande vision för etableringen i Science Village och att hela universitetet blir engagerad i densamma. För att detta ska kunna realiserats har vi formulerat följande utgångspunkter. Etableringen ska vara en tvärvetenskaplig mötesplats för det breda universitet där forskare, lärare och studenter från alla fakulteter kan känna hemhörighet och samhörighet. Ett sådant exempel är Lorentz Center i Leiden där huvudverksamheten är att ordna veckolånga möten med lokala och internationella medverkande på olika, ofta tvärvetenskapliga, teman inom alla vetenskapsområden. För några exempel se <https://www.lorentzcenter.nl/all-works-hops.html>. En annan verksamhet som kan vara naturlig att integrera i en sådan mötesplats är LINXS. Etableringen ska också utformas på ett sådant sätt att den kan vara en integrerad och relevant del i utbildningen för alla studenter. Samtidigt som alla studenter är en integrerad del av Lund som universitetsstad. Slutligen ska etableringen ge nya möjligheter för hela universitetet att nå ut till omvärlden och sprida ny kunskap i samhället i stort.

I det tidigare utredningsarbetet har två olika alternativ identifierats kallade scenario 2 och 3, som främst skiljer sig när det gäller huruvida utbildning på grundläggande nivå ska flytta eller inte. Med utgångspunkt från vår övergripande vision menar vi att en sådan uppdelning är alltför grovhuggen. Istället vill vi därför se ett scenario 2.5 som tar fasta på att etableringen i Science Village är en integrerad del i utbildningen redan från dag ett, men att studenterna för den delen inte tappar kopplingen till huvudcampus. Vi har därför formulerat ett antal punkter som utgångspunkt för fortsatta diskussioner. De fokuserar till största del på fysikverksamheten och N-fak då det är den vi känner bäst, men kan troligen även ligga till grund för ett mer allmänt scenario. För enkelhets skull refererar vi i det följande till LUs etablering i Science Village som Science Village och den nuvarande lokaliseringen av fysiken i Lund som Sölvegatan.

Utgångspunkten för scenariot är att betydande delar av Fysiska institutionens verksamhet flyttas till Science Village medan hela institutionen för Astronomi och teoretisk fysik stannar kvar på Sölvegatan. Mer precist vilka delar av Fysiska institutionen som flyttar återstår att fastställa.

Scenario 2.5:

När det gäller undervisning, måste fysikstudenter i ett tidigt skede av utbildningen ha möjlighet att etablera en närkontakt med verksamheten i Science Village, utan att för den skull känna sig bortkopplade från huvudcampus.

- Den inledande utbildningen på grundläggande nivå i fysik (och matematik) stannar i huvudsak kvar på Sölvegatan, för att inte studenterna ska tappa samhörigheten med övriga universitetet i allmänhet och N-fak respektive LTH i synnerhet.
- Redan i början av utbildningen ska kopplingen till Science Village och MAXIV/ESS etableras, t.ex. med laborationer, projekt och inspirationsföreläsningar förlagda på Science

Village. Anknypningen ska öka under utbildningens gång så att när studenterna kommer till mer avancerade kurser är Science Village en integrerad del av deras vardag.

- Från den fjärde terminen på kandidatprogrammen i fysik, då studenterna är klara med alla matematikkurser, kan man tänka sig att hela kurser (t.ex. Atomfysik och/eller Fasta tillståndets fysik) i sin helhet ges på Science Village.
- För alla avancerade kurser kommer undervisningen naturligt att förläggas där relevant forskning bedrivs, så att forskningsanknytningen säkerställs.
- Grundutbildningsadministrationen stannar i huvudsak på Sölvegatan, men studieväglare och annan relevant service kommer även att finnas på Science Village för de kurser som ges där.
- Biblioteket delas även det i två delar. En del stannar kvar på Sölvegatan (tillsammans med astronomibiblioteket) och koncentrerar sig på grundutbildningen. Den andra blir mer ett renodlat forskningsbibliotek för verksamheten på Science Village.
- Lärarpersonal med hemvist på Science Village bereds kontorsutrymme på Sölvegatan.

Det är viktigt att forskare och övrig personal på Science Village känner fortsatt stark gemenskap med universitetet. Det ska vara lika naturligt för dem att ta spårvagnen till huvudcampus, som det ska vara för personal på övriga universitetet att ta spårvagnen till Science Village.

- För att säkerställa att kopplingen mellan de verksamheter som flyttar och de som stannar kvar ska vara fortsatt starka kan åtgärder som att ha regelbundna fysikkollokvier som hålls omväxlande på Science Village och på Sölvegatan vara lämpliga. Även fakultetsöverskridande verksamheter såsom t.ex. COMPUTE, eSSENCE, och LU eScience bör ha sammankomster både på huvudcampus och Science Village.
- När stora forskningsavdelningar flyttar från Fysikum till Science Village koncentreras de kvarvarande verksamheterna till husen närmast Sölvegatan. Speciellt förväntas grupper med stor laborativ verksamhet flytta, så att behovet av labblockaler i princip försvinner på Fysikum.
- De lokaler som lämnas på Fysikum kan användas för växande verksamheter på universitetscampus i behov av lokaler. Detta skulle underlättas av att potentiellt miljöfarlig labbverksamhet flyttar till Science Village.
- Det är viktigt att en förnuftig hyresmodell tas fram för universitetets verksamheter på Science Village, så att enskilda gruppers beslut om flytt eller ej, kan göras utifrån verksamhetens bästa utan att dikteras av ekonomiska överväganden.

Även om forskningen vid institutionen för Astronomi och teoretisk fysik inte i dagsläget har någon direkt koppling till verksamheterna på ESS och MAXIV ser vi ett stort värde i universitetets etablering i Science Village och ser fram emot att vara en aktiv del av aktiviteterna på Science Village.